

20.11.13 Nr. 23/1048
La nr. 06/3-6092 din 25 octombrie 2013

Ministerul Economiei

Cu referire la **proiectul Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării**, prezentat spre examinare, relevăm următoarele.

1. Din titlul legii propunem a se exclude sintagma „și promovarea cogenerării”, or respectiva nu poate fi menținută dacă nu se regăsește în obiectul legii enunțat la art. 1 din proiect.

2. Textul **art. 1 și 3** privind scopul și sfera de aplicare a legii se vor comasa reieșind din particularitățile similare ale acestora.

3. La **art. 4 alin. 5)** în cadrul enunțului „accesibilitatea tarifelor la consumatorii finali de energie termică” de înlocuit prepoziția „la” cu prepoziția „pentru”.

4. Noțiunile de la **art. 5** se vor revedea, deoarece în mare parte sunt inutile, în consecință urmînd a fi definite doar noțiunile care pot fi interpretate diferit. Noțiunea de „consumator” se va revizui, întrucît nu toți consumatorii utilizează energie termică pe bază de contract.

5. La **art. 6 alin. (2)** principiile se vor indica separat de obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic. Altfel, nu rezultă clar care din cele enumerate sunt principii și care sunt obiective. Or, nu putem pune semnul egalității între semnificația acestor noțiuni.

6. Unele din prevederile art. 7 alin. (1) se consideră declarative sau chiar inutile, precum cele de la lit. d) și e), or Guvernul oricum exercită atribuții în domeniul administrării proprietății publice în condițiile legislației în vigoare (art. 5 din Legea nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice).

7. La **art. 8 alin. (1) lit. a)** privind prerogativa organului central al administrației publice în sectorul termoeenergetic „de a dezvolta scheme” este formulată ambiguu și necesită revizuită. În redacția actuală, norma citată poate crea situații de abuz din partea exponentului puterii de stat. Pe de altă parte, poate atrage contestarea și anularea tuturor măsurilor pe motiv că s-a depășit competența atribuită prin lege. În același sens, a se vedea prevederea de la **lit. b)**.

La **art. 9:**

8. Competențele Agenției de la **alin. (2) lit. a)** și **alin. (5) lit. f)** de a elabora și aproba reguli pentru funcționarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică privind producerea, transportul, distribuția, furnizarea și măsurarea energiei termice și, respectiv, de a aproba regulamente privind reglementarea relațiilor dintre producători, transportatori, distribuitori, furnizori și consumatori, sunt formulate general, fiind susceptibile de interpretare extensivă. În această situație apare riscul ca, între formularea textului legal și cazurile de executare în practică să existe neconcordanță. În

acest caz formularea textului legal este prea largă față de situațiile, care se pot încadra în text.

De altfel, este necesar a fi revizuită sintagma neclară „reguli pentru funcționare”.

A se ține cont că, art. 9 alin. (2)¹) al Legii nr. 317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale prevede, că limitele de reglementare pentru autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control sunt stabilite, pentru fiecare caz aparte, prin legi.

Prin urmare, în scopul asigurării condițiilor legalității și preciziei la întocmirea actelor legislative, consacrate de art. 3 al Legii nr. 780-XVI din 18 iulie 2003 cu privire la actele legislative, precum și pentru a nu permite lărgirea abuzivă a sferei de competență a autorității emitente, se propune ca textul de lege să prevadă cu exactitate actele, ce urmează a fi elaborate și organele cu drept de aprobare a respectivelor. Această observație se va lua în considerare și la **art. 38** din proiect.

9. La **alin. (2) lit. b)** urmează a fi elucidată sintagma „în coordonare cu Guvernul”, or nu este cert fie este nevoie de o hotărîre de Guvern, fie este obligatoriu acceptul Guvernului în privința aprobării de către Agenție a metodologiilor de calculare și aplicare a tarifelor.

10. La **alin. (2) lit. n)** este stabilită funcția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenție) de a elabora și aproba regulamentul privind procedurile de achiziție, de către titularii de licențe, a bunurilor și/sau a serviciilor utilizate în activitatea lor, pentru a asigura respectarea de către aceștia a principiului desfășurării activităților licențiate cu cheltuieli minime și la eficiență maximă. În scopul creării cadrului normativ pentru asigurarea unor proceduri clare și transparente în procesul de achiziții ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor prin dezvoltarea concurenței, eficientizarea achizițiilor, asigurarea respectării principiilor cheltuielilor minime și eficienței maxime în activitatea întreprinderilor din sectorul energetic, este necesară reglementarea în ansamblu a procedurilor de achiziții ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Din considerentul expus, prevederea de la art. 9 alin. (2) lit. n) din proiectul de Lege prezentat considerăm oportun a se completa după cuvîntul „bunurilor” cu sintagma „lucrărilor”.

11. Redacția **alin. (2) lit. q)** privind funcția Agenției de a asigura protecția drepturilor și a intereselor legale ale consumatorilor, de a examina și soluționa în procedura extrajudiciară litigiile dintre consumatori și unitățile termoelectrice reglementate, necesită revăzută căci nu este clar în ce mod va fi asigurată această protecție. Dacă se are că, protecția se va realiza prin examinarea petițiilor și soluționarea litigiilor, atunci o asemenea normă e inutilă. În cazul în care se intenționează asigurarea protecției și prin alte mijloace, considerăm această redacție periculoasă, deoarece dispune de un conținut echivoc și incert.

În același context, semnalăm că, proiectul nu cuprinde norme privind procedura de soluționare a litigiilor dintre consumatori și unitățile termoelectrice reglementate, precum nici nu atribuie prerogativa de aprobare a acestora altei entități juridice, precum Agenția.

12. De revăzut redacția **alin. (4)**, în partea ce ține de folosirea sintagmei „poate”, care introduce ambiguitate în privința situațiilor de examinare de către Agenție și a altor chestiuni ce țin de activitatea unităților termoelectrice reglementate, admitînd posibilitatea unor acțiuni discreționare. Întrucît, termenul „poate” nu este propriu limbajului normativ, considerăm oportună redactarea acestei prevederi de maniera unei prerogative (unui drept) a Agenției de a examina și a alte chestiuni ce țin de activitatea

unităților termoelectrice reglementate. Această observație se va lua în considerare și la art. 13 alin. (1) din proiect.

De altfel, sintagma „alte chestiuni” nu este reușită și necesită clarificare.

13. Dreptul Agenției „de a pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime” (**alin. (5) lit. e)**) este formulat prea larg și urmează a fi reformulat.

14. Dreptul Agenției de a constata contravenții în sectorul termoelectric și de a depune în instanța de judecată procesele-verbale de constatare a contravențiilor (**alin. (5) lit. j)**), necesită revizuit prin prisma art. 411 din Codul contravențional al Republicii Moldova privind prerogativele examinării proceselor-verbale cu privire la contravenții de către comisia administrativă sau de către instanța de judecată competentă. De menționat că, spre exemplu, procesul-verbal cu privire la contravenția de conectare neautorizată la sursele de energie electrică, termică sau la sursele de gaze (art. 108) se remite spre examinare comisiei administrative. De altfel, termenul „să depună” necesită substituit cu termenul „să remită”.

15. Prevederea de la **alin. (6)** potrivit căreia Agenția poate avea și alte drepturi prevăzute de lege, este inutilă și urmează a fi exclusă.

12. Textul de la **art. 10 alin. (4)** urmează a fi exclus, din considerentul că, este inutil în partea ce ține de posibilitatea autorităților publice de a exercita alte atribuții prevăzute de lege, dar și pentru că dublează prevederea de la alin. (2) lit. j) care este la fel de prisos. Or, prerogativele ce rezultă din lege sunt executorii în virtutea caracterului obligatoriu al legii. Iar redacția alin. (4) în partea ce vizează „exercitarea de către Agenție a altor chestiuni ce țin de activitatea unităților de termoficare” este periculoasă întrucât atribuie competență nelimitată Agenției.

13. Textul de la **art. 12**, ce dispune în principal organului central de specialitate al administrației publice în sectorul termoelectric de a asigura efectuarea unei evaluări cuprinzătoare a potențialului pentru aplicarea cogenerării de eficiență înaltă și a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică eficientă din punct de vedere energetic, nu mai târziu de 31 decembrie 2015, cuprinde măsurile punerii în aplicare a noilor reglementări. Prin urmare, este necesară stabilirea acestor norme în capitolul destinat dispozițiilor finale și tranzitorii. Această observație este valabilă de fapt pentru întreg capitolul IV.

14. La **art. 13 alin. (1)** de exclus sintagma „fără derogare de la legea privind ajutorul de stat și reglementările aferente în vigoare”, deoarece nu este proprie unui text de lege.

15. Cuprinsul **art. 16** privind evaluarea de către Agenție, în termen de 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, a cadrului legislativ și de reglementare existent în vederea îmbunătățirii și alinierii regulilor de bună practică, se atribuie la categoria măsurilor necesare punerii în aplicare a noilor reglementări. Respectiv, este necesară stabilirea acestuia în capitolul destinat dispozițiilor finale și tranzitorii.

16. Cuprinsul **art. 19 alin. (3)** referitor la stabilirea mărimii taxei pentru licență în legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, este inutil și urmează a fi exclus. În acest sens, a se vedea și ultima observație din prezentul aviz.

La **art. 20:**

17. În corespundere cu modificările operate prin Legea nr. 235 din 26 octombrie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare din 7 decembrie 2012) Camera Înregistrării de Stat nu mai eliberează certificatul de înregistrare. De

menționat, că inutilitatea eliberării certificatului de înregistrare a apărut odată cu asigurarea accesului on-line al autorităților publice la Registrul de stat, publicarea informației despre persoana înregistrată pe site-ul Camerei Înregistrării de Stat și oferirea posibilității identificării acestora cu ajutorul IDNO sau a denumirii. Prin urmare, din **alin. (2) lit. a)** se va exclude sintagma „și prezintă actele de confirmare în acest sens”.

18. La **alin. (3) lit. a)** sintagma „reședință permanentă” este formulată eronat. Or, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) din Codul civil al Republicii Moldova, *reședința* persoanei fizice este locul unde își are *locuința temporară* sau secundară.

19. Vis-a-vis de drepturile și obligațiile titularilor de licențe, prevăzute la **art. 21 alin. (1) lit. b) - e)** și **alin. (2) lit. e) - g)** referitoare, cu precădere, la suspendarea furnizării energiei termice, este necesar a se specifica în baza cărui act urmează a fi întreprinse aceste acțiuni.

20. La **art. 24 alin. (1)** sintagma „în cazul apariției unor circumstanțe majore” urmează a fi exclusă în vederea excluderii oricărui echivoc. De altfel, respectiva sintagma este și inutilă, întrucât modificarea licenței oricum intervine procedural la solicitarea uneia din părți, fie a Agenției, fie a titularului de licență.

21. La **art. 27 alin. (2) lit. b)** sintagma „decizia cu privire la anularea înregistrării de stat” de substituit cu sintagma „radierea din Registrul de stat”, în conformitate cu art. 99 din Codul civil al Republicii Moldova și capitolul V al Legii nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

22. La **art. 28 alin. (1)** cuvântul „servitutului” de substituit cu cuvântul „servituții”.

23. De revizuit prevederea de la **art. 29 alin. (3)** „unitățile termoelectrice trebuie să exercite în mod rezonabil dreptul de acces la zona de executare a lucrărilor” în partea ce ține de termenul „în mod rezonabil” din considerentul că, acesta nu presupune un careva comportament ce se impune a fi respectat.

24. **Art. 30** referitor la exproprierea bunurilor pentru cauză de utilitate publică face referință la procedura prevăzută de Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488-XIV din 8 iulie 1999. În scopul excluderii paralelismului legislativ, propunem excluderea cuprinsului acestui articol.

25. Pe parcursul capitolului VI (art. 28-31) și la art. 33 se menționează despre unitățile de termoficare, pe cînd în cuprinsul întregii legi nu este specificat care sunt acestea. Or, în art. 5 este definită doar „unitatea de termoficare reglementată”.

26. La **art. 38** a se ține cont de observația de la pct. 8 din prezentul aviz. De altfel, această normă de competență generală este și inutilă, deoarece în proiect este stabilit deja ce acte este în drept să adopte Agenția.

La **art. 39:**

27. La **alin. (2)** de substituit cuvântul „administratorul” cu cuvântul „gestionarul”. Redacția acestui alineat necesită revizuită integral din punct de vedere conceptual, căci gestionarul fondului locativ nu este un reprezentant al consumatorului, ci desfășoară activitate de gospodărire a locuințelor. În acest sens, a se revizui și noțiunea de „administrator al fondului locativ” de la art. 5.

Totodată, se va exclude sintagma „în sectorul rezidențial”.

28. La **alin. (4)** și **alin. (8)** referința la Regulamentul pentru furnizarea energiei termice se va completa cu sintagma „aprobat de către Agenție”.

29. Redacția **alin. (6)** de revizui în partea ce ține de „rata de refinanțare”, pentru că nu este clar care rată anume se are în vedere. Totodată, se va revedea și din punct de vedere

conceptual, deoarece în acest caz penalitățile vor fi mai mici decât costul creditelor comerciale și atunci pentru toți va fi mai convenabil să achite penalități decât să contracteze credite pentru achitarea datoriilor.

30. Vis-a-vis de prevederea de la **alin. (7)** privind obligația titularului de licență de a notifica partea contractantă despre intenția de a modifica contractul, menționăm că urmează a se specifica și despre posibilitatea modificării acestuia în cazurile sau în condițiile prevăzute de lege.

31. De redactat textul de la **alin. (9)** potrivit căruia conectarea ilegală la/ deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică/sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, precum și utilizarea neautorizată a energiei termice, se sancționează conform Codul contravențional. Prevederea urmează a fi expusă de maniera unei norme prohibitive. Respectiv, nerespectarea acestei conduite legale urmează a se regăsi în calitate de contravenție.

32. La **art. 40 alin. (3)** cuvântul „gestionarii” de substituit cu cuvântul „administratorii”.

La **art. 41**:

33. Cazul de întrerupere a furnizării energiei termice pe o perioadă scurtă de timp enunțat la **alin. (1) lit. b)** „apariția pericolului prejudicierii proprietății, inclusiv a terților” necesită redactare întrucât este formulat prea larg.

34. Avînd în vedere scopul prevederii de la **alin. (2)** de a informa consumatorii din timp, din enunțul „în cazul în care întreruperea nu este cauzată de situații excepționale” de exclus negația „nu”.

35. La **alin. (5)** menționăm că, nu orice încălcare a clauzelor contractului de furnizare a energiei termice trebuie să justifice limitarea sau întreruperea furnizării energiei termice de către unitatea termoelectrică.

36. Redacția **alin. (7)** este contradictorie în partea în care se stabilește că, se interzice deconectarea de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, dar în același timp se indică că, deconectarea în legătură cu neachitarea energiei termice furnizate poate fi efectuată doar în baza unei hotărîri judiciare.

37. Se consideră nejustificată prevederea de la **art. 41 alin. (9)** privind achitarea de către consumatorii, ale căror instalații de utilizare a energiei termice sunt debransate de la sistemul colectiv și/sau de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, a prețului pentru capacitate, mărimea căruia va fi stabilit prin Regulamentul, aprobat de către Guvern. Or, achitarea prețului pentru capacitate, care reflectă costurile constante ce țin de producerea, transportul, distribuția și/sau furnizarea energiei termice, cu excepția cheltuielilor ce țin de pierderile normative de energie termică, nu poate fi impusă celor ce au renunțat la aceste servicii.

38. La **art. 42 alin. (4)** se va specifica în raport cu ce tip de cheltuieli se fac recalculările, în cazul confirmării reclamației de verificare metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare a consumului de energie termică. Urmează ca, recalculările să includă nu doar cheltuielile de consum, dar și cele de verificare metrologică.

39. **Art. 44** de reintitulat „dispoziții finale și tranzitorii”.

40. Referințele la anexe din textul proiectului se vor completa cu cuvintele „la prezenta lege” (a se vedea art. 5, 14, 17). Totodată, acestea se numerotează în ordinea citării lor în textul actului. Spre exemplu, la art. 5 invocarea anexelor în text se va face în ordine cronologică.

41. Textul proiectului se va revizui din punct de vedere gramatical. Predicatele în propoziție de indicat la timpul prezent (spre exemplu, art. 8 alin. (2)). De asemenea, este necesară revizuirea textului în vederea respectării spațiului între cuvinte.

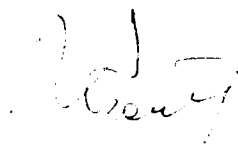
42. Vis-a-vis de structurarea dispozițiilor, este necesară conformarea proiectului de lege, implicit anexelor la lege, prevederilor art. 32 alin. (5) și (6) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, care stipulează că, elementul structural de bază al actului legislativ este articolul. Articolul poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe, luate între paranteze. Alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză. În cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se înseamnă cu cratimă.

43. Întrucât proiectul de lege prezentat este cu relevanță UE, respectivul necesită a fi coordonat cu Centrul de armonizare a legislației. Or, în conformitate cu pct.5 din Regulamentul Centrului de armonizare a legislației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 190 din 21 februarie 2007, de competența acestuia este de a se expune asupra proiectelor actelor normative, cu relevanță UE, emițînd, în ultimă instanță, declarația de compatibilitate a proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene.

44. Suplimentar, remarcăm că proiectul urmează a fi coordonat cu Centrul Național Anticorupție. Or, în conformitate cu art. 22 alin. (3) al Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, proiectele de acte legislative necesită a fi supuse, în mod obligatoriu, unei expertize anticorupție pentru a se verifica dacă corespund standardelor anticorupție naționale și internaționale, precum și pentru a preveni apariția de noi reglementări care favorizează sau pot favoriza corupția. Relevăm că organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23 august 2006.

45. Adițional, semnalăm asupra necesității operării de amendamente în cadrul Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, în sensul abilitării Agenției cu competența licențierii activității de producere, transport și distribuție a energiei termice, precum și stabilirii taxei pentru licență.

Viceministru

Nicolae EȘANU